

تأثیر مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر قابلیت هضم جیره های پرواری و فاکتورهای شکمبه ای و متابولیت های خونی گوسفند

پرویز رستم زاده^۱، اکبر تقی زاده^{۲*}، علی حسین خانی^۲ و غلامعلی مقدم^۲

تاریخ دریافت: ۹۲/۴/۴ تاریخ پذیرش: ۹۴/۲/۱۵

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

^۲ به ترتیب استاد، دانشیار و استاد گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

*مسئول مکاتبه: Email: a_taghizadeh@tabrizu.ac.ir

چکیده

زمینه مطالعاتی: مکمل سازی مخمر ساکارومایسس سرویسیا درجیره ی غذایی گوسفند می تواند مفید باشد. هدف: این آزمایش به منظور بررسی اثرات مصرف مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر قابلیت هضم مواد مغذی جیره های پرواری، متابولیت های خونی و فاکتورهای شکمبه ای گوسفندانجام گرفت. روش کار: برای انجام این تحقیق از ۱۵ رأس گوسفند نر قزل- بلوچی با میانگین سنی یک سال و وزن اولیه 40 ± 4 کیلوگرم در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۳ تیمار و تکرار به مدت ۳۰ روز استفاده شد. تیمارها عبارت بودند از ۱) گروه کنترل (جیره بدون مخمر)، ۲) جیره پایه + ۳ گرم مخمر به ازای هر رأس در روز و ۳) جیره پایه + ۶ گرم مخمر به ازای هر رأس در روز. مدفوع در ۷ روز آخر آزمایش برای تعیین قابلیت هضم جمع آوری گردید و نمونه های خون در روز آخر آزمایش بلافاصله ۲ ساعت بعد از خوراکدهی بوسیله لوله های ونوجکت و مایع شکمبه نیز در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی بوسیله سوند مری از گوسفندان جمع آوری شد. نتایج: نتایج این آزمایش نشان داد که مخمر ساکارومایسس سرویسیا قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی، پروتئین خام، دیواره سلولی و دیواره سلولی بدون همی سلولز جیره مورد آزمایش را در مقایسه با گروه شاهد بهبود داد ($P < 0.05$). همچنین کل اسیدهای چرب فرار و pH مایع شکمبه افزایش اما نیتروژن آمونیاکی، کلاسترول، تری گلیسیرید و اوره خون کاهش یافت ($P < 0.05$). شمارش پروتوزوای مژکدار شکمبه نشان داد که مخمر بر تنوع زیستی آن موثر بوده و جمعیت آن را در شکمبه افزایش داد ($P < 0.05$). نتیجه گیری نهایی: نتایج این آزمایش نشان داد که مخمر ساکارومایسس سرویسیا اکوسیستم میکروبی و شرایط تخمیر شکمبه را بهبود داد.

واژگان کلیدی: ساکارومایسس سرویسیا، قابلیت هضم، مخمر، متابولیت های خون، فاکتورهای شکمبه

مقدمه

به منظور تأمین احتیاجات بالای دام‌های پروراری امروزه نیازمند به استفاده از مواد متراکم درجیره بوده تا نیازهای این حیوانات برطرف گردد. این تغییر اساسی در رژیم غذایی نشخوارکنندگان با سیر تکاملی دستگاه گوارش آنها به اندازه کافی سازگار نبوده و منجر به کاهش ثبات اکوسیستم شکمبه و نهایتاً کاهش بازده استفاده از مواد خوراکی می‌گردد. تخمیر شکمبه ای کربوهیدرات‌های سهم الهضم موجود درجیره‌های کنسانتره‌ای اسید لاکتیک فراوانی تولید کرده که با کاهش شدید pH شکمبه همراه می‌باشد و در مواردی ایجاد اسیدوز در دام می‌نماید. همچنین افزودن مواد دانه‌ای به جیره، تعداد باکتری‌های تجزیه کننده سلولز و قابلیت هضم لیاف را کاهش داده و منجر به کاهش مصرف علوفه می‌گردد (رضایی ۱۳۸۲). از طرفی هنگام تغذیه با جیره‌های غنی از کربوهیدرات‌های سهل-الهضم، باکتری‌های تجزیه کننده نشاسته و ساکاروز بسیار سریع رشد کرده و با مصرف بیشتر آمونیاک، اسیدهای آمینه و پپتیدها را از دسترس باکتری‌های تجزیه کننده سلولز دور می‌سازند (لیندسی و پتیک ۱۹۸۳). از این رو تحت چنین شرایطی ایجاد یک محیط مناسب در شکمبه جهت فعالیت بهینه میکروب‌ها از موثرترین روش‌ها جهت حفظ سلامتی دام و بهبود مصرف غذا خواهد بود. بنابراین در این وضعیت و مطابق با آخرین پیشرفت‌های علمی موادی با نام پروبیوتیک‌ها (زیست یارها)، که از طرف کمسیونهای بهداشتی و مواد غذایی معتبر جهانی معرفی شده است می‌تواند راه حلی جهت حفظ تعادل جمعیت میکروبی و بهبود شرایط تخمیر اکوسیستم شکمبه و افزایش تولید حیوانات نشخوارکننده باشند. از طرفی دیگر با افزایش نگرانی‌ها در مورد استفاده از آنتی بیوتیک‌ها و سایر محرک‌های رشد در صنعت تغذیه دام، علاقه‌مندی به فهمیدن اثرات افزودنی‌های غذایی میکروبی بر عملکرد حیوانات افزایش یافته است. پروبیوتیک‌ها

موجودات زنده‌ای هستند که به عنوان مکمل به خوراک حیوانات افزوده می‌شوند (فولر ۱۹۹۲). پروبیوتیک‌ها را می‌توان یکی از دستاورد های مثبت محققین دانست که با توجه به سوابق تاریخی و با الهام از شرایط طبیعی میکروارگانیسم‌ها در دستگاه گوارش و تعادل موجود در طبیعت تهیه شده و به عنوان جایگزین آنتی بیوتیک-ها (پادزیست‌ها) و مواد محرک رشد درغذای دام و طیور به صنعت عرضه گردیده‌اند. بیش از صد سال است که افزودنی‌های مخمری، مورد استفاده دام قرار می‌گیرد هرچند در حدود ۵۰۰ گونه مختلف مخمر وجود دارد ولی معمول ترین آنها که در تغذیه نشخوارکنندگان مورد استفاده قرار می‌گیرد، ساکارومایسس سرویسیا می‌باشد. مخمرها قابلیت هضم مواد مغذی (عبد-ال-خانی ۲۰۰۴)، تجزیه پذیری فیبر (داوسون و همکاران ۲۰۰۲)، هضم شکمبه‌ای (کامل و همکاران ۲۰۰۴) را بوسیله افزایش دادن pH شکمبه، افزایش رشد و یا فعالیت سلولولیتیکی بوسیله باکتری‌های شکمبه (داوسون و همکاران، ۲۰۰۲) و پیشگیری از اسیدوز شکمبه‌ای بوسیله تعادل نسبت‌های اسیدهای چرب فرار در شکمبه را بهبود می‌بخشد (آرکوس - قارسیا و همکاران ۲۰۰۰). خادم و همکاران (۲۰۰۷) گزارش دادند که افزودن مخمر زنده ساکارومایسس سرویسیا درجیره ی گوسفند شال، باعث افزایش معنی دار در pH و کل VFA شکمبه، قابلیت هضم پروتئین خام، ADF و مصرف اختیاری خوراک شده و همچنین مخمر باعث کاهش معنی دار در غلظت نیتروژن آمونیاکی مایع شکمبه شده است. گالیپ (۲۰۰۶) گزارش نمود که افزودن مخمر در جیره بره های پروراری باعث افزایش باکتری-های سلولولیتیک شده و همچنین فعالیت سلولولیتیکی و تجزیه سلولز افزایش یافته است. هدف از انجام این تحقیق بررسی تأثیر مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر قابلیت هضم مواد مغذی درجیره‌های پروراری، متابولیت‌های خونی و فاکتورهای شکمبه‌ای گوسفند بود.

مواد و روش ها

در این تحقیق ۱۵ رأس گوسفند نر قزل-بلوچی با میانگین سنی یک سال و وزن اولیه 40 ± 4 کیلوگرم به مدت ۳۰ روز مورد استفاده قرار گرفت. در ابتدا گوسفندان از نظر سلامتی، وضعیت دندان و عاری بودن از انگل مورد ارزیابی قرار گرفتند و به قفسهای انفرادی منتقل شدند. این آزمایش در ۳ مرحله ی عادت پذیری، پیش آزمایش و مرحله اصلی آزمایش انجام گرفت. در طول دوره آزمایشی خوراک بصورت مصرف اختیاری و آزاد در دو وعده غذایی ۸ صبح و ۴ بعد از ظهر در اختیار گوسفندان قرار می گرفت. تمامی دام های مورد آزمایش با جیره های پرواری که براساس جداول

(۱۹۸۵) برای وزن ۴۰ کیلوگرم تنظیم گردید، تغذیه شدند. هدف از دادن جیره های پرواری به دام های NRC مورد آزمایش، پروار بندی نبود بلکه بررسی تأثیر مخمر بر شرایط اکوسیستم شکمبه، در جیره ی حاوی ۷۰ درصد کنسانتره بود. چرا که این میزان کنسانتره می تواند موجب بروز اختلالات گوارشی در حیوان گردد. همچنین به دلیل بالغ بودن دام های مورد آزمایش افزایش وزن بررسی نشد. جیره بصورت کاملاً مخلوط در اختیار دام ها قرار گرفت. اجزای مواد خوراکی و ترکیب شیمیایی جیره پایه در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱- ترکیب مواد خوراکی و شیمیایی جیره پایه

ترکیب	
درصد ماده خشک	مواد خوراکی
۳۰	علوفه یونجه
۵۴	دانه جو
۱۵	سیوس گندم
۰/۵	مکمل مواد معدنی و ویتامینه*
۰/۵	نمک
شیمیایی	
۹۲/۵	ماده خشک (درصد)
۱۲/۵	پروتئین خام (درصد)
۱۵/۸	فیبر نامحلول در شوینده اسیدی (ADF، درصد)
۳۰/۶	فیبر نامحلول در شوینده خنثی (NDF، درصد)
۴/۵۵	چربی خام (EE، درصد)
۴/۸	خاکستر خام (ASH، درصد)
۳/۳	انرژی قابل هضم (DE، مگا کالری در کیلوگرم) ^۱
۰/۴۲	کلسیم (درصد) ^۲
۰/۲۱	فسفر (درصد) ^۳

* ترکیب مواد معدنی و ویتامینه: یک کیلو گرم مواد معدنی و ویتامینی حاوی ۲ میلیون واحد بین المللی ویتامین A، ۲۲۰ هزار واحد بین المللی ویتامین D، ۲۵۰۰ واحد بین المللی ویتامین E، ۱۲۵۰۰ میلی گرم آنتی اکسیدان، ۵۰۰ میلی گرم مس، ۱۰ میلی گرم کبالت، ۱۰۰ میلی گرم ید، ۴۰۰۰ میلی گرم آهن، ۱۰۰۰ میلی گرم منگنز، ۶۵۰۰ میلی گرم روی و ۱۰ میلی گرم سلنیوم می باشد.

^۱ و ^۲ اعداد مستخرج از جداول NRC ۱۹۸۵ است.

آزمایش پس از نصب کیسه های برزنتی بر روی هر دام کل مدفوع هر یک از دام ها بطور جداگانه جمع آوری و توزین می شد و یک نمونه ی ۲۰-۱۵ درصدی از آن جهت آنالیز شیمیایی برداشت شده و تاروز آنالیز در فریزر نگهداری شد. در روز آخر مرحله اصلی آزمایش نمونه های خونی از ورید و داج تمامی گوسفندان در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی وعده صبحگاهی با استفاده از لوله های ونوجکت گرفته شد. سپس به کمک سانتریفیوژ با ۳۰۰۰ دور در دقیقه بمدت ۱۰ دقیقه سرم خون جداسازی شد و تا زمان آنالیز درمای ۲۰- درجه سانتی گراد در فریزر نگهداری شد. سپس نمونه های سرم جهت اندازه گیری متابولیت های خون به آزمایشگاه مرکز تحقیقات و فناوری دانشگاه تبریز فرستاده شد. در روز آخر مرحله اصلی آزمایش از حیوانات آزمایشی با استفاده از لوله معدی در ۲ ساعت بعد از مصرف غذا مایع شکمبه جهت اندازه گیری پارامترهای شکمبه گرفته شد. اندازه گیری pH مایع شکمبه بلافاصله پس از گرفتن نمونه و صاف کردن آن با پارچه توری ۴ لایه با استفاده از pH متر دیجیتال صورت گرفت. جهت تصحیح pH از مایع شکمبه اولیه به دلیل مخلوط شدن ترشحات بزاقی با مایع شکمبه نمونه برداری نشد. اندازه گیری کل اسیدهای چرب فرار در دوره مرحله تقطیر و تیتراسیون با استفاده از روش مارخام استیل (رود وای و بویلدینگ ۲۰۰۳) و نیتروژن آمونیاکی مایع شکمبه با استفاده از روش تقطیر (رود وای و بویلدینگ ۲۰۰۳) و شمارش کل و تنوع پروتوزوآبا استفاده از روش دهوریتی (دهوریتی ۱۹۹۳) انجام گرفت.

اطلاعات و داده های حاصل توسط نرم افزار SAS (۱۹۹۹) با رویه GLM در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۳ تیمار و ۵ تکرار مورد بررسی قرار گرفت و مقایسات میانگین بین تیمارها با آزمون چند دامنه ای دانکن در سطح احتمال ۵ درصد صورت گرفت. در این آزمایش اختلافات وزن اولیه به عنوان عامل کووریت در نظر

میزان غذای ارائه شده و میزان غذای باقی مانده هر رأس قبل از خوراکدهی وعده صبحگاهی بطور جداگانه جمع آوری و بوسیله ترازوی دیجیتالی توزین می شد. بصورتی که میزان خوراک مصرفی هر یک از دامها بدست می آمد. در مرحله پیش آزمایش میزان غذای مصرفی گوسفندان به یک مقدار تقریباً ثابت رسیده بود به عبارت دیگر میزان غذای باقیمانده در ظرف غذایی هر حیوان حدود ۱۰ درصد میزان غذای اختصاص یافته شده بود. تیمارهای آزمایشی عبارت بودند از: (۱) جیره کنترل (جیره بدون مخمر)، (۲) جیره پایه + ۳ گرم مخمر به ازای هر رأس در هر روز و (۳) جیره پایه + ۶ گرم مخمر به ازای هر رأس در هر روز، نحوه در اختیار گذاشتن مخمر به این صورت بود که مخمر پس از توزین بوسیله ترازوی دیجیتالی بر روی کنسانتره بصورت سرک یا دستی پخش و مخلوط می شد و سعی می شد که مخمر توسط دام مصرف شود. هر حیوان مخمر مصرفی خود را در یک وعده (وعده صبح) دریافت می کرد و وعده غذایی بعد از ظهر بدون مخمر به حیوان ارائه می شد (رضایی و همکاران ۱۳۸۲). مخمر مورد استفاده در این تحقیق، مخمر پروبیوساک محصول شرکت بیوشم آلمان بود. پروبیوساک حاوی مخمر زنده ساکارومایسس سرویسیا سویه BCCM/MUCL ۲۹۸۸۵ بود. محصول مورد نظر بصورت پلت شده بود. مخمر مورد استفاده در این تحقیق از شرکت آریا دالمن خریداری شده که شمارش سلول های زنده مخمر با واحد تشکیل دهنده ی کلنی به ازای هر گرم از مخمر حداقل ۱۵ میلیارد (۱۰^۹ × ۱۵) بود. تجزیه تقریبی مواد خوراکی شامل ماده خشک، پروتئین خام، خاکستر خام، چربی خام طبق روشهای AOAC (۱۹۹۵) مورد ارزیابی قرار گرفتند. دیواره سلولی، دیواره سلولی منهای همی سلولز با استفاده از روش ون سوست و همکاران (۱۹۹۱) تعیین شد. قابلیت هضم ظاهری مواد مغذی خوراک با روش جمع آوری کل مدفوع صورت گرفت، بطوریکه در ۷ روز آخر

نتایج و بحث

قابلیت هضم ظاهری کل خوراک به روش جمع آوری کل مدفوع

نتایج حاصل از آزمایشات هضمی با روش استفاده از حیوان زنده برای ماده خشک، پروتئین خام، ماده آلی، دیواره سلولی و دیواره سلولی بدون همی سلولز در جدول ۲ نشان داده شده است.

گرفته شد. به منظور حصول اطمینان از اینکه تعداد پروتوزوای شمارش شده دارای توزیع نرمال باشد داده های حاصل از شمارش پروتوزوآ با استفاده از نرم افزار SAS مورد آزمون نرمال بودن قرار گرفت و به علت عدم توزیع نرمال پروتوزوآ، برای اینکه داده های حاصل از شمارش نرمال گردد و همچنین برای یکنواخت کردن واریانس خطا در تیمارها تبدیل داده (تبدیل لگاریتمی) برای داده های حاصل از شمارش پروتوزوآ صورت گرفت.

جدول ۲- میانگین ضرایب قابلیت هضم ظاهری مواد مغذی جیره های آزمایشی در روش حیوان زنده[#]

ماده مغذی					
تیمار*	ماده خشک	ماده آلی	پروتئین خام	ADF ^۱	NDF ^۲
۱	۶۳/۰۴ ^b	۶۴/۴۰ ^b	۶۸/۶۳ ^b	۵۲/۲۶ ^b	۵۸/۶۷ ^b
۲	۶۵/۱۷ ^{ab}	۶۶/۶۸ ^b	۷۰/۳۱ ^b	۵۵/۱۶ ^{ab}	۶۱/۰۳ ^{ab}
۳	۶۷/۶۶ ^a	۶۸/۹۱ ^a	۷۵/۵۴ ^a	۵۷/۲۳ ^a	۶۳/۷۸ ^a
SEM**	۱/۵۶	۱/۱۵	۱/۵۹	۲/۵۱	۲/۴۱

[#] حروف غیر مشترک در هر ستون بیانگر تفاوت معنی دار بین میانگین تیمارها است ($P < 0.05$).

^۱ دیواره سلولی بدون همی سلولز^۲ دیواره سلولی.

* تیمار ۱: تیمار شاهد بدون مخمر (تیمار مصرف کننده جیره پایه) تیمار ۲: تیمار حاوی جیره + ۳ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز، تیمار ۳: تیمار حاوی جیره + ۶ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز

** Standard Error of Means (خطای معیار)

در جیره گوسفند باعث بهبود و افزایش معنی داری در ضرایب قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی، پروتئین خام، NDF و ADF جیره گردیده است. مخمر قابلیت هضم ADF را در گاو شیری (اراسموس و همکاران ۱۹۹۲)، گوساله (پلاتا و همکاران ۱۹۹۴) و بره (تیتی و همکاران ۲۰۰۸) بهبود بخشیده است. این مورد می تواند مرتبط با افزایش تراکم باکتری های سلولولایطیک در شکمبه باشد (وید مایرو همکاران ۱۹۸۷). یون واسترن (۱۹۹۶) گزارش دادند که افزودن مخمر ساکارومایسس سرویسیا در جیره هضم پروتئین خام و ماده آلی و تعداد باکتری های پروتئولیتیک را در شکمبه افزایش داد. تأثیر مخمر بر بهبود قابلیت هضم مواد مغذی همچنین می تواند ناشی از فعال نمودن

نتایج بدست آمده از اعمال سطوح مختلف مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر قابلیت هضم جیره پایه نشان داد که مخمر در افزایش قابلیت هضم جیره موثر بود. با افزایش سطح استفاده از مخمر قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی، پروتئین خام، دیواره سلولی و دیواره سلولی بدون همی سلولز جیره بهبود یافت بطوریکه در سطح ۶ گرم مخمر، قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی، پروتئین خام، ADF و NDF افزایش یافت که اختلاف معنی داری با تیمار شاهد داشت ($P < 0.05$). این با نتایج حداد و گوسوس (۲۰۰۵)، هلال و عبدالرحمن (۲۰۱۰) و وید مایرو همکاران (۱۹۸۷) هماهنگ بود. حداد و گوسوس (۲۰۰۵) و هلال و عبدالرحمن (۲۰۱۰) گزارش دادند که استفاده از مخمر

همکاران ۱۹۹۸) و وضعیت فیزیولوژیک حیوان مصرف کننده مخمر (رابینسون ۲۰۰۲؛ جووانی و همکاران ۱۹۹۸) باشد.

مقابلیت های شکمبه

نتایج این پژوهش نشان داد که مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر pH شکمبه تأثیر مطلوبی داشته و در سطح ۳ گرم و ۶ گرم مخمر افزایش معنی داری در pH شکمبه داشت و اختلافات بین میانگین تیمارها معنی دار بود (جدول ۳/۰۵۴۳). کمترین میزان pH در تیمار شاهد مشاهده شد و با افزایش سطوح مخمر به ازای هر رأس، افزایش در میزان pH دیده شد که این افزایش در سطح ۳ گرم و ۶ گرم به ازای هر رأس با تیمار شاهد اختلاف معنی داری داشت و در ضمن بین تیمار ۳ گرم و ۶ گرم نیز اختلاف معنی داری به لحاظ pH شکمبه مشاهده شد (جدول ۳).

جمعیت میکروبی که متأثر از توانایی مخمر در حذف اکسیژن از مایع شکمبه (نیوبلد و همکاران ۱۹۹۳) و بهبود شرایط بی‌هوازی شکمبه نیز باشد (والاس ۱۹۹۴). در اکثر مطالعات و تحقیقات انجام یافته برای بررسی اثرات مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر قابلیت هضم ترکیبات مغذی جیره یک روند بهبود و افزایش عددی مشاهده شد (آدامز و همکاران ۱۹۸۱؛ کوله و همکاران ۱۹۹۲؛ آراسموس و همکاران ۱۹۹۲؛ پلاتا و همکاران ۱۹۹۴) ولی این روند افزایشی در بیشتر مطالعات به میزانی نبود که تفاوت بین تیمارها را معنی دار نماید. این نکته می‌تواند ناشی از نوع حیوان آزمایشی (آدامز و همکاران ۱۹۸۱؛ آراسموس و همکاران ۱۹۹۲؛ تیتی و همکاران ۲۰۰۷)، نوع جیره مصرفی (روآ و همکاران ۱۹۹۷)، مقدار مصرف مخمر (لیلا و همکاران ۲۰۰۴)، سویه مخمر مصرفی (نیوبلد و همکاران ۱۹۹۵)، مدت زمان مصرف مخمر (ولت و

جدول ۳- مقایسه ی مقابلیت‌های شکمبه ای در ۲ ساعت بعد از مصرف خوراک*

تیمار [#]	pH	VFA (میلی مول در لیتر)	N-NH ₃ (میلی گرم در لیتر)
۱	۵/۴۹ ^c	۶۳ ^b	۱۴۷ ^a
۲	۶/۳۲ ^b	۸۸/۴ ^a	۱۲۴ ^b
۳	۶/۵۵ ^a	۹۰/۶ ^a	۸۹/۶ ^c
**SEM	۰/۰۲۹	۳/۴۹۷	۲/۹۳۲

* حروف غیر مشترک در هر ستون بیانگر تفاوت معنی دار بین میانگین تیمارها است (P < ۰/۰۵).

[#] تیمار ۱: تیمار شاهد بدون مخمر (تیمار مصرف کننده جیره پایه) تیمار ۲: تیمار حاوی جیره + ۳ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در هر روز، تیمار ۳: تیمار حاوی جیره + ۶ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در هر روز. جیره پایه شامل ۵۴ درصد جو، ۱۵ درصد سبوس، ۳۰ درصد علوفه ی یونجه

** Standard Error of Means (خطای معیار)

(۱۹۸۱)، نوروزی و همکاران (۱۳۸۱) مطابقت داشت در حالیکه با نتایج میراندا و همکاران (۱۹۹۶)، پیوا و همکاران (۱۹۹۳) و آرکوس قارسیا و همکاران (۲۰۰۰)

نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج رضایی و همکاران (۱۳۸۶)، خادم و همکاران (۲۰۰۷)، روآ و همکاران (۱۹۹۷)، دینگ و همکاران (۲۰۰۸)، آدامز و همکاران

میکروارگانسیم ها باشد (پیوا و همکاران ۱۹۹۳). تنوع موجود بین اثرات مخمر برالگوی تولیداسیدهای چرب فراردرشکمبه می تواند ناشی از تفاوت بین زمان نمونه برداری در مطالعات مختلف، الگوی تغذیه ای، ترکیب جیره و میزان مصرف خوراک باشد (پیوا و همکاران ۱۹۹۳). نتایج این پژوهش با نتایج خادم و همکاران (۲۰۰۷)، گالیپ (۲۰۰۶)، هلال و عبدالرحمن (۲۰۱۰)، رضایی و همکاران (۱۳۸۶)، پیوا و همکاران (۱۹۹۳) و آرکوس قارسیا (۲۰۰۰) هماهنگ بود. همانطور که در جدول ۳ هم نشان داده شد مصرف مخمر در سطوح ۳ گرم و ۶ گرم در روز باعث کاهش معنی داری در میزان نیتروژن آمونیاکی مایع شکمبه شد، بطوریکه اختلافات بین دو سطح نیز معنی دار بود. نتایج بدست آمده در این تحقیق با نتایج خادم و همکاران (۲۰۰۷)، نوروزی و همکاران (۱۳۸۱)، اراسموس و همکاران (۱۹۹۲)، پیوا و همکاران (۱۹۹۳) و رضایی و همکاران (۱۳۸۶) مطابقت داشت. مخمر ساکارومایسس سرویسیا جذب آمونیاک توسط باکتری های سلولولایتیک را افزایش داده و شرایط رشد مناسبتری برای این گونه ی باکتریایی درشکمبه فراهم آید و با تحریک رشد آنها، از آمونیاک برای سنتز ترکیبات نیتروژن دارسلولی بویژه پروتئین خام میکروبی استفاده نمایند و از این طریق میزان آمونیاک را در شکمبه کاهش دهد (ویلیامز و نیوبولد ۱۹۹۰). همچنین مخمر می تواند با کاهش تجزیه پروتئین جیره و افزایش جریان نیتروژن تجزیه نشده خوراک به سمت دوازدهه شده و ازاین طریق نیزمیزان نیتروژن آمونیاکی را کاهش دهد(اراسموس و همکاران ۱۹۹۲). علاوه براین بررسی های فیزیولوژیک سلول های مخمر نشان می دهد که یونهای آمونیوم به طور فعال توسط سلول های مخمر جذب و نهایتاً گوارش می شوند (ولکر ۱۹۹۸). نتایج حاصل از تجزیه واریانس تأثیرمخمرساکارومایسس سرویسیا بر جمعیت و تنوع پروتوزوای شکمبه در جدول ۴، ۵ و ۶ نشان داده شد.

مغایرت داشت. طبق گزارشات ال خانی و همکاران (۲۰۰۴) افزودن مخمرساکارومایسس سرویسیا درجیره گوسفندان pH شکمبه را افزایش داد که می تواند بدلیل کاهش غلظت اسید لاکتیک از طریق افزایش فعالیت باکتریهای مصرف کننده لاکتات، به ویژه سلنوموناس رومینانتیوم (نیسبت و مارتین ۱۹۹۱) و مگاسفرا السدنی(کالوی و مارتین ۱۹۹۷)، با تأمین عوامل رشد مانند ویتامینهای گروه ب و اسیدهای آمینه و اسیدهای دی کربوکسیک چرخه کربس مانند فومارات و ملالات درشکمبه دام های تغذیه شده با جیره های مکمل سازی شده با مخمر باشد. همچنین مخمران طریق رقابت با استرپتوکوکوس بوویس برای جذب گلوکز باعث کاهش فعالیت این باکتری ها شده و درنتیجه باعث کاهش تولیدلاکتات می شود. همچنین با کاهش مصرف آمونیاک توسط باکتری های آمیلولیتیک، و افزایش مصرف اکسیژن و ایجاد شرایط بی هوازی درشکمبه شرایط مناسبی را برای باکترهای تجزیه کننده سلولز فراهم کرده و باعث افزایش قابلیت هضم و مصرف خوراک شده و درنتیجه باعث افزایش عملکرد شود. با افزودن مخمر ساکارومایسس سرویسیا افزایش معنی داری درمیزان اسیدهای چرب فرار تولیدی دیده شد (جدول ۳) که می تواند بیانگر تأثیرمخمر در بهبود فعالیت میکروبی باشد. مخمر در هر دو سطح باعث افزایش معنی دار در غلظت کل اسیدهای چرب فراردرمایع شکمبه شد. بهبود تولید اسیدهای چرب فراردرجیره های حاوی مخمر نشان دهنده بهبود و تنظیم تخمیر نیز می باشد. داده های حاصل از میزان اسیدهای چرب فرار نشان داد که افزودن مخمر منجر به تداوم و ثبات تخمیر شکمبه ای تا چندین ساعت پس از مصرف غذای حاوی مخمر گردید و منجر به افزایش معنی دار غلظت اسیدهای چرب فرار نسبت به گروه شاهد شد. افزایش میزان اسیدهای چرب فرار می تواند ناشی از افزایش باکتری های سلولولایتیک درشکمبه باشد که احتمالاً نتیجه فراهمی فاکتورهای رشد توسط کشت های مخمری برای این

جدول ۴- جمعیت کل پروتوزوای شکمبه در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی (تعداد پروتوزوای $\times 10^5$ در هر میلی لیتر مایع شکمبه)

تیمار*	جمعیت کل پروتوزوای
۱	(۱۷/۱)**
۲	(۲۴/۲)
۳	(۶۵/۲)
SEM ^۲ ۰/۹۶۹	

حروف غیر مشترک در هرستون بیانگر تفاوت معنی دار بین میانگین تیمارها است ($P < 0/05$). * تیمار ۱: جیره بدون مخمر (تیمار کنترل)، ۲: تیمار حاوی جیره پایه + ۲ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز، ۳: تیمار حاوی جیره پایه + ۶ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز. ** اعداد داخل پارانتهز داده‌های آنتی لوگ (داده‌های خام) حاصل از شمارش پروتوزوای می‌باشد. # اعداد حاصل از تبدیل داده (تبدیل لگاریتمی) می‌باشد و SEM گزارش شده نیز مربوط به مقادیر لگاریتمی می‌باشد. (خطای معیار) Standard Error of Means^۲

جدول ۵- جمعیت و تنوع پروتوزوای انتودینومورف در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی (تعداد پروتوزوای $\times 10^5$ در هر میلی لیتر مایع شکمبه)

جنس پروتوزوای	تیمار*			SEM ^۲
	۱	۲	۳	
انتودینومورف	(۱۴/۹)**	(۲۱/۷)	(۶۱/۵)	۰/۹۵
انتودینیوم	(۱۰/۸)	(۱۶/۹)	(۵۲)	۱/۳۲
اپیدینیوم	(۱/۵)	(۱/۸)	(۴/۴)	۰/۴۹
دیپلودینیوم	(۱/۴)	(۱/۷)	(۳)	۰/۳۴
افریوسکالکس	(۱/۲)	(۱/۳)	(۲/۱)	۰/۳۲

حروف غیر مشترک در هر ردیف بیانگر تفاوت معنی دار بین میانگین تیمارها است ($P < 0/05$). * تیمار ۱: تیمار شاهد بدون مخمر (تیمار مصرف کننده جیره پایه) تیمار ۲: تیمار حاوی جیره پایه + ۳ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز، تیمار ۳: تیمار حاوی جیره پایه + ۶ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز. ** اعداد داخل پارانتهز داده‌های آنتی لوگ (داده‌های خام) حاصل از شمارش پروتوزوای می‌باشد. # اعداد حاصل از تبدیل داده (تبدیل لگاریتمی) می‌باشد و SEM گزارش شده نیز مربوط به مقادیر لگاریتمی می‌باشد. (خطای معیار) Standard Error of Means^۲

جدول ۶- جمعیت و تنوع پروتوزوای هولوتریش در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی (تعداد پروتوزوای $\times 10^5$ در هر میلی لیتر مایع شکمبه)

جنس پروتوزوآ	تیمار*			SEM ^۲
	۱	۲	۳	
هولوتریش	(۲/۲)**	(۲/۵)	(۳/۷)	۰/۳۸
ایزوتریشا	(۱/۱)	(۱/۳)	(۲/۲)	۰/۳۴
داسی تریشا	(۱/۱)	(۱/۲)	(۱/۵)	۰/۳۷

حروف غیر مشترک در هر ردیف بیانگر تفاوت معنی دار بین میانگین تیمارها است ($P < 0/05$).

* تیمار ۱: تیمار شاهد بدون مخمر (تیمار مصرف کننده جیره پایه) تیمار ۲: تیمار حاوی جیره پایه + ۳ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در هر روز، تیمار ۳: تیمار حاوی جیره پایه + ۶ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در هر روز. ** اعداد داخل پارانتهز داده های آنتی لوگ (داده های خام) حاصل از شمارش پروتوزوآ می باشد.

اعداد حاصل از تبدیل داده (تبدیل لگاریتمی) می باشد و SEM گزارش شده نیز مربوط به مقادیر لگاریتمی می باشد.

^۲ خطای معیار (Standard Error of Means)

وافریوسکالکس و همچنین تعداد جمعیت هولوتریش ها ناچیز بود.

متابولیت های خون

نتایج حاصل از تجزیه واریانس تأثیر مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر متابولیت های خون در جدول ۷ ارائه شده است.

طبق نتایج بدست آمده در تحقیق حاضر مخمر افزایش جزئی و غیر معنی داری در میزان گلوکز خون داشت که نتایج بدست آمده با نتایج محققینی چون کول و همکاران (۱۹۹۲)، دینگ و همکاران (۲۰۰۸)، بایومی (۲۰۱۱)، نیکخواه و همکاران (۱۳۸۳)، نوروزی و همکاران (۱۳۸۱)، اراسموس و همکاران (۱۹۹۲)، پیوا و همکاران (۱۹۹۳) و رضایی و همکاران (۱۳۸۲)، مطابقت داشت. اراسموس و همکاران (۱۹۹۲) اعلام کردند که مصرف ۱۰ گرم مخمر در جیره گاوهای شیری موجب افزایش اسید پروپیونیک در شکمبه شد (۲۷/۳ در مقابل ۲۵/۳) ولی گزارشی در مورد تغییر غلظت گلوکز خون ارائه ندادند. بر پایه این نتایج، مخمر ساکارومایسس سرویسیا در سطح ۶ گرم تأثیر معنی داری بر غلظت

مخمر ساکارومایسس سرویسیا باعث افزایش معنی داری در جمعیت کل پروتوزوای شکمبه و همچنین در جمعیت پروتوزوای آنتودینومورف و هولوتریش گردید (جدول ۴، ۵، ۶؛ $P < 0/05$). نتایج مطالعه حاضر با نتایج آرکوس قارسیا و همکاران (۲۰۰۰) و بروسارد و همکاران (۲۰۰۶) مطابقت داشت. مخمر ساکارومایسس سرویسیا احتمالاً به دلایل زیر می تواند باعث افزایش در تعداد جمعیت پروتوزوای شکمبه شود. افزودن مخمر می تواند منجر به افزایش جمعیت باکتریایی شکمبه گردد که در نهایت باکتریها به عنوان منبع انرژی و پروتئین مورد مصرف پروتوزوآ قرار می گیرند. از این طریق مخمر می تواند باعث تعادل نیتروژن در شکمبه نیز شود. مخمر می تواند باعث حفظ و تثبیت pH شکمبه شده و از این طریق می تواند باعث افزایش میزان خوراک مصرفی و افزایش تعداد و فعالیت پروتوزوای شکمبه شود. در این تحقیق در بین خانواده آنتودینومورف جنس آنتودینیوم گونه غالب بوده و در تیمار کنترل تعداد جمعیت اپیدینیوم، دیپلودینیوم

بدست آمده با نتایج بایومی (۲۰۱۱) و دینگ و همکاران (۲۰۰۸) مطابقت داشت.

کلسترول خون در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی داشت و غلظت کلسترول خون را به طور معنی داری نسبت به گروه شاهد کاهش داد (جدول ۷؛ $P < 0.05$). نتایج

جدول ۷- مقایسه‌ی متابولیت‌های خون (میلی گرم در دسی لیتر) در ۲ ساعت بعد از مصرف خوراک*

تیمار #	گلوکز	کلسترول	تری گلیسرید	اوره
۱	۷۱/۶	۴۳/۶ ^a	۲۱ ^a	۴۱/۳ ^a
۲	۷۱/۲	۴۰/۶ ^a	۱۸/۶ ^{ab}	۳۷ ^a
۳	۷۲/۶	۳۳/۶ ^b	۱۵/۲ ^b	۳۰ ^b
SEM**	۲/۴۰۳	۲/۶۱۳	۲/۴۹	۳/۴۷۸

* حروف غیر مشترک در هر ستون بیانگر تفاوت معنی دار بین میانگین تیمارها است ($P < 0.05$).

تیمار ۱: تیمار شاهد بدون مخمر (تیمار مصرف کننده جیره پایه)، تیمار ۲: تیمار حاوی جیره + ۳ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز، تیمار ۳: تیمار حاوی جیره + ۶ گرم مخمر ساکارومایسس سرویسیا به ازای هر رأس در روز.

** Standard Error of Means (خطای معیار)

نشان داد که مخمر در سطح ۶ گرم تأثیر معنی داری در کاهش تری گلیسرید خون داشت و آن را تا ۱۵/۲ میلی گرم بردسی لیتر خون کاهش داد. نتایج بدست آمده با نتایج دینگ و همکاران (۲۰۰۸) و بایومی (۲۰۱۱) همخوانی داشت. نتایج بدست آمده از غلظت اوره خون حاکی از آن است که مخمر در سطح ۶ گرم کاهش معنی داری در غلظت اوره خون داشت و آن را از ۴۱/۳ در تیمار کنترل به ۳۰ میلی گرم بر دسی لیتر خون کاهش داد که این با نتایج نوروزی و همکاران (۱۳۸۱)، دینگ و همکاران (۲۰۰۸) و بایومی (۲۰۱۱) هماهنگ بود. نوروزی و همکاران (۱۳۸۱) گزارش دادند که مصرف مخمر ساکارومایسس سرویسیا در بره‌های تغذیه شده با جیره‌هایی با ۷۰ درصد کنسانتره در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی بطور معنی داری غلظت اوره خون را کاهش داد. همچنین مصرف مخمر در ۳ ساعت بعد از خوراکدهی در گوسفندانی که ۷۰ درصد علوفه مصرف کرده بودند میزان اوره را بطور معنی داری نسبت به تیمار شاهد کاهش داد. کاهش نیتروژن اوره‌ای خون به دلیل

طبق نتایج بدست آمده در تحقیق حاضر مخمر افزایش جزئی و غیر معنی داری در میزان گلوکز خون داشت که نتایج بدست آمده با نتایج محققینی چون کول و همکاران (۱۹۹۲)، دینگ و همکاران (۲۰۰۸)، بایومی (۲۰۱۱)، نیکخواه و همکاران (۱۳۸۳)، نوروزی و همکاران (۱۳۸۱)، اراسموس و همکاران (۱۹۹۲)، پیوا و همکاران (۱۹۹۳) و رضایی و همکاران (۱۳۸۲)، مطابقت داشت. اراسموس و همکاران (۱۹۹۲) اعلام کردند که مصرف ۱۰ گرم مخمر در جیره گاوهای شیری موجب افزایش اسید پروپیونیک در شکمبه شد (۲۷/۳ در مقابل ۲۵/۳) ولی گزارشی در مورد تغییر غلظت گلوکز خون ارائه ندادند. بر پایه این نتایج، مخمر ساکارومایسس سرویسیا در سطح ۶ گرم تأثیر معنی داری بر غلظت کلسترول خون در ۲ ساعت بعد از خوراکدهی داشت و غلظت کلسترول خون را به طور معنی داری نسبت به گروه شاهد کاهش داد (جدول ۷؛ $P < 0.05$). نتایج بدست آمده با نتایج بایومی (۲۰۱۱) و دینگ و همکاران (۲۰۰۸) مطابقت داشت. نتایج بدست آمده از تغذیه مخمر زنده ساکارومایسس سرویسیا توسط گوسفندان

درقابلیت هضم ظاهری ماده خشک، ماده آلی، پروتئین خام، دیواره سلولی و دیواره سلولی بدون همی سلولز جیره ی مورد آزمایش داشت. همچنین جمعیت و تنوع پروتوزوای شکمبه، کل اسیدهای چرب فرار و pH شکمبه به طور معنی داری تحت تأثیر مصرف مخمردر سطح ۶ گرم قرار گرفت. همچنین مصرف مخمردر سطح ۶ گرم کاهش معنی داری در نیتروژن آمونیاکی مایع شکمبه، کلسترول، تری گلیسرید و اوره خون داشت. مصرف این سویه از مخمردر جیره گوسفندان تأثیر معنی داری در غلظت گلوکز خون نداشت.

همبستگی بالایی که بین سطح آمونیاک مایع شکمبه با سطح نیتروژن اوره ای خون دارد، می تواند سطح نیتروژن اوره ای خون را تحت تأثیر قرار دهد (اوفر ۱۹۹۰).

نتیجه گیری کلی

نتایج این پژوهش نشان داد که مصرف این سویه از مخمردر ساکارومایسس سرویسیا در جیره های پرواری، دارای عملکرد قابل قبولی بود که با حفظ شرایط تخمیر و اکوسیستم میکروبی شکمبه، محیطی پایدار در شکمبه ایجاد کرد. در این آزمایش مصرف ۶ گرم مخمردر جیره ی پرواری افزایش معنی داری

منابع مورد استفاده

- رضایی م ، رضائیان م ، جامعی پ، مرادی شهر بابک م و میرهادی آ، ۱۳۸۲. اثرات سویه و مقدار مصرف مخمر ساکارومایسس سرویسیا بر عملکرد پرواری، جمعیت کل باکتریهای شکمبه و متابولیت های سرم خون گوساله های نر هلشتاین. مجله- دامپزشکی، دانشگاه تهران، دوره ۶۱، صفحه های ۶۹-۶۳.
- رضایی م، رضائیان م ، جامعی پ ، مرادی شهر بابک م و میرهادی آ ، ۱۳۸۶. اثر مصرف مخمر بر فراسنجه های تخمیر، جمعیت میکروبی شکمبه و عملکرد گوساله های پرواری. مجله دامپزشکی. دور ۶۲، شماره ۶، صفحه ۴۰۹-۴۰۳.
- نوروزی م، مزرعی ف و دانش مسگران م ، ۱۳۸۱. تأثیر مخمر زنده بر تخمیرات شکمبه و متابولیت های خون گوسفندان. مجله علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان. سال نهم. شماره ۴ صفحه ۲۱۲-۱۹۷.
- نیکخواه ع، دهقان بنادکی م و زالی ا، ۱۳۸۳. اثر مخمر ساکارومایسس سرویسیه روی تولید و ترکیبات شیر گاو هلشتاین، جلد ۳۵، شماره ۱، صفحه ۶۰-۵۳.
- Abd El-Ghani AA, 2004. Influence of diet supplementation with yeast *Saccharomyces cerevisiae* on performance of Zaraibi goats. *Small Rumin Res* 52:223-229.
- Adams DC, Galyean ML, Kiesling HE, Wallace Joe D and Finkner MD, 1981. Feedlot performance of rowing steers and digestibility in monensin liquid dilution rate, rumen fermentati and Influence of viable Yeast cultu, sodium bicarbonate and lambs. *J Anim Sci* 53:780-789.
- Arcos- Garcia JL, Castrejon FA, Mendoza GD and Perez - gavilan EP, 2000. Effect of two commercial Yeast culture with *Saccharomyces cerevisiae* on ruminal fermentation and digestion in sheep fed sugar cane tops. *Livest Prod Sci* 63:153-157.
- Association of Official Analytical Chemists, 1995. Official Methods of Analysis. 16th ed. AOAC, Arlington, USA.
- Baiomy AA, 2011. Influnce of live Yeast on milk priduction, composition and some blood metabolites of Ossimi ewes during the ilking period *J Academic1* (2): 158-167(Egypt) .
- Brossard L, Chaucheyras-Durand F, the late Michalet – Doreau B, Martin C, 2006. Dose effect of live Yeast on rumen microbial communities and fermentation during butyric acidosis in sheep. *J Anim Sci* 82:1-8.
- Cole NA, 1992. Influence of post fast dietary crude protein and phosphorus content on nitrogen, phosphorus, calcium and magnesium repletion in sheep. *J Anim Sci*: 70: 2893-2900 .

- Callaway ES and Martin SA, 1997. Effects of *Saccharomyces cerevisiae* culture on ruminal bacteria that utilize lactate and digest cellulose. *J Dairy Sci* 80: 2035 – 2044.
- Dawson K, Tricarico J, 2002. The evolution of Yeast cultures-20 years of research .In: Navigating from Niche Markets to Mainstream Proceedings of Alltech's European, Middle Eastern and African Lecture Tour, pp. 26-43 .
- Dehority BA, 1993. Laboratory manual for classification and morphology of rumen ciliate protozoa. CRC Press, Boca Raton, FL., ISBN: 0849348757, pp: 120.
- Ding J, Zhou ZM, Ren LP and Meng QX, 2008. Effect of monensin and live Yeast supplementation on growth performance, nutrient digestibility ,carcasscharacteristics andruminal fermentation parameters in lambs fed steam-flaked corn-based diets. *Asian-Aust. J Anim Sci* 21(4): 547 – 554 .
- Erasmus L J, Botha PM, and Kistner A, 1992. Effect of Yeast culture supplement on Production, rumen fermentation, and duodenal nitrogen flow in dairy cows. *J Dairy Sci* 75:3056–3065.
- Fuller R, 1992. Probiotics: the scientific basis chapman and Hall.London.p_p:1-20Galip N, 2006. Effects of dietary *Saccharomyces cerevisiae* live Yeast culture supplementation on ruminal digestion and protozoa count in rams fed with diets with or high ratio forage / concentrate.Faculty of veterinarymedicine.16059 bursa /Turkey 157 (12).609 -613.
- Haddad SG and Goussous SN, 2005. Effect of yeast culture supplementation on nutrient intake, digestibility and growth performance of Awassi lambs. *J Anim Feed Sci Tech* 118: 343-348.
- Helal, FIS and Abdel-Rahman KA, 2010. Productive performance of lactating ewes feed diets supplementing with dry yeast and / or bentonit as feed addititives .*J Agri Sci* 6 (5):489-498 .
- Jouany JP, 2001. Anew look at yeast culture as probiotics for ruminants. *FEED MIX* 9:17-19 .
- Kamel HEM, Sekine J,El- Waziry AM and Yacout MHM , 2004 .Effect of *Saccharomyces cerevisiae* on the synchronization of organic matter and nitrogen degradation and microbial nitrogen synthesis in sheep fed Barseemhay,52:211-216.
- Khadem AA, Pahlavan M, Afzalzadeh A and Rezaeian, 2007. Effects of live Yeast *Saccharomyces cerevisiae* on fermentation parameters and microbial populations of rumen, total tract digestibility of diet nutrients and on in situ degradability of Alfafa hay in Iranian Chall sheep. *Pak J Boil Sci* 10 (4): 590-597.
- Lindsa DB, and Pcthick DW, 1983. Dynamic biochemistry of animal production. Edited Riis, P.M. Chapter 16. pp. 471.
- Lila ZA, Mohammed N, Yasui T, Kurokawa Y and Kanda S and Itabashi H, 2004. Effects of a twin strain of *Saccharomyces cervisiae* live cells on mixed ruminal microorganism. Fermentation in vitro. *J Anim Sci* 82:1847-1854 .
- National Research council, 1985. Nutrient requirement of sheep. National Academy press. Washigton DC.
- Newbold CJ, Wallace RJ, Chen XB and McIntosh FM, 1993.The stimulation of rumen bacteria by *Saccharomyces cerevisiae* is dependent on the respiratory activity of the yeast. *J Anim Sci* 71: (Suppl 1), 280.
- Newbold CJ, Wallace RJ, Chen XB and McIntosh FM, 1995. Different strains of *Saccharomyces cervisiae* Is their effects on ruminal bacterial in vitro and in sheep .*J Anim Sci* 73:1811 .
- Nisbet DJ and Martin SA, 1991. Effect of *Saccharomyces cerevisiae* culture on lactate utilization by the ruminal bacterium *Selenomonas ruminantium*. *J Anim Sci* 69:4628-4633 .
- Offer NW, 1990. Effect of yeast sac 1026 on initial of digestion in sheep *Biotechnology in the feed industry.Proceedings of Altech's Six Annual Symposium* .522-523 .
- Piva GS, Belladonna S,Fusconi G and Sicbaldi F, 1993. Effects of Yeast on dairy cow performance ruminal fermentation, blood components, and milk manufacturing properties. *J Dairy Sci* 76:2717-2722 .
- Plata FP, Mendoza GD, Blrcena-Gama JR and Gonzalez S, 1994. Effect of a Yeast culture (*Saccharomyces Cerevisia*) on neutral detergent fiber digestion in steers fed oat straw based diets. *Anim Feed Sci Tech* 4:203-210.

- Roa ML, Blrcena -Gama, JR, Gonzallez MS, Mendoza MGD, Ortega CM E and Garcla BC, 1997. Effect of fiber source and yeast culture (*Saccharomyces Cerevisia*) on digestion and the environment in the rumen of cattle. *Anim Feed Sci Tech* 64:327-336.
- Robinson PH, 2002. Yeast products for growing and lactating dairy cattle: on rumen fermentation and performance. *Dairy Rev* 9: 1-4 .
- Rodway R and Building M, 2003. Comparative animal nutrition. School of biology. The University of Leeds, UKSAS, 1999. Version releas 9/2. SAS Institute Inc., Cary, NC, USA.
- Titi HH, Dmour RO and Abdullah AY, 2008. Growth performance and Carcass characteristics of Awassi lambs and Shami goat kid culture in their finishing diet. *J Anim Sci* 142: 375-383 .
- Van Soest PJ, Robertson JB and Lewis BA, 1991. Methods for dietary fiber, neutral detergent fiber, and nonstarch polysaccharides in relation to animal nutrition. *J Dairy Sci* 74:3583-3597 .
- Walker GM, 1998. Yeast physiology and biotechnology, John wileys .Sons Ltd. England 241-245.
- Wallace RJ, 1994. Ruminant microbiology, biotechnology and ruminant nutrition: progress and problems. *J Dairy Sci* 72: 2992- 3003.
- Williams PEV and Newbold CJ, 1990. The effects of novel microorganisms on rumen fermentation and ruminal productivity. Presented at 24th University of Nottingham Feed Manufactures Conference Sutton Bonington. Loughbough, Leics.
- Wohlt JE, Corcione TT and Zajac PK, 1998. Effect of Yeast on feed intake and performance of cows fed diets based on corn silage during early lactation. *J Dairy Sci*, 81:1345-1352 .
- Wiedmeier RD and Arambel MJ, 1987. Effect of yeast culture and *Aspergillus oryzae* fermentation extract on ruminal characteristics and nutrient digestibility. *J Dairy Sci* 70:2063-2068 .
- Yoon IK and Stern MD, 1996. Effects of *Saccharomyces cerevisiae* and *Aspergillus oryzae* cultures on ruminal fermentation in dairy cows. *J Dairy Sci* 79:411-417.

Effects of *saccharomyces cerevisiae* yeast on digestibility of finishing diets, ruminal and blood metabolites in sheep

P Rostamzadeh¹, A Taghizadeh^{2*}, A Hoseein Khani² and Gh Moghaddam²

Accepted: June 25, 2013 Received: May 05, 2015

¹MSc Student, Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, University of Tabriz, Tabriz, Iran

²Professor, Associate Professor and Professor, respectively, Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, University of Tabriz, Tabriz, Iran

*Corresponding author: E mail: ataghizadeh@tabrizu.ac.ir

Abstract

BACKGROUND: The *saccharomyces cerevisiae* yeast supplementation on sheep diet could be used. **OBJECTIVES:** The aim of this study was to investigate effects of *saccharomyces cerevisiae* yeast on digestibility of finishing diets, ruminal and blood metabolites in sheep. **METHODS:** Fifteen Ghezel-Baluchi male sheep with average age of 1 year and initial body weight of 40±4 kg were used in a completely randomized design with three treatments and five replicates. Experimental diets were 1) basal diet without yeast (control), 2) basal diet +3g yeast, 3) basal diet+6g yeast per head (sheep) per day. Total feces were collected to determine digestibility in the last 7 days of experiment and in the last day of experiment, blood samples at 2 hours after morning feeding by venogecte tubes and rumen fluid were collected at 2 hours after morning feeding by stomach tubes. **RESULTS:** Results of experiment indicated that *Saccharomyces cerevisiae* yeast improved digestibility of dry matter, organic matter, crud protein, neutral detergent fiber and acid detergent fiber of basal diet ($P < 0.05$). also total volatile fatty acids and pH of rumen fluid increased and ammonia nitrogen of rumen fluid and cholesterol, triglyceride and urea of blood were decreased by yeast addition ($P < 0.05$). Rumen ciliate protozoa counting showed that yeast had influence on biological diversity of protozoa and increased protozoa population in rumen. **CONCLUSIONS:** Results of this experiment indicated that yeast *Saccharomyces Cerevisiae* improved microbial ecosystem and rumen fermentation conditions.

Keywords: *Saccharomyces cerevisiae*, Digestibility, Yeast, Blood metabolites, Rumen factors